

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницька обласна державна адміністрація
Вінницька обласна Рада
Управління освіти і науки Вінницької облдержадміністрації
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego
w Kielcach (Polska)
Wyższa Szkoła Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych
w Kielcach (Polska)
Fundacja Studiów Europejskich - Instytut Europejski
w Łodzi (Polska)
Університет «Petre Andrei» м. Яси (Румунія)
Академічне товариство ім. М. Балудяньського
м. Кошице (Словацька Республіка)
Уральский государственный экономический университет
(г. Екатеринбург, Российская Федерация)
Красноярский государственный торгово-экономический институт
(г. Красноярск, Российская Федерация)
Белорусская государственная сельскохозяйственная академия
(г. Горки, Республика Беларусь)
Азербайджанский Государственный Экономический Университет (г. Баку,
Азербайджанская Республика)

**РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Міжнародної науково-практичної конференції

21 квітня 2011 року

Частина I

Вінниця 2011

А.П. Коменко, А.Кувшинов

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ЗОВНІШНІЙ ТОРГ УКРАЇНИ СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ЙОГО
ФОРМУВАННЯ..... 61

В.В. Король, к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗАСАД ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В
СФЕРІ СТИМУЛОВАННЯ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ АПК..... 65

О.Г. Кубий, к.е.н., А.І.Харчук

Вінницький національний аграрний університет

СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ
ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ..... 68

О.М. Кульганік, к.е.н., В.В. Сахаров

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТА
ГЕОПОЛІТИЧНИХ УМОВАХ..... 71

О.В. Левчук, к.е.н., А.Ю. Дуржинська

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ..... 74

В.В. Македон, к.е.н.

Дніпропетровський університет економіки та права ім. А. Нобеля

ЗМІЦЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ЗА РАХУНОК
ОПЕРАЦІЙ ЗЛИТТІВ ТА ПОГЛИНАНЬ..... 76

Р.О. Матвієнко, к.е.н.

РВПС України НАН України, м. Київ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГАЛУЗЕВО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ АГРОПРО-
МИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ..... 79

Е.С. Микова

*ГОУ ВПО «Красноярский государственный торгово-экономический институт»,
г. Красноярск, Российская Федерация*

ИНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В МИРОВОЕ ХОЗЯЙСТВО: ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ ЕЕ
РЕАЛИЗАЦИИ..... 81

Л.В. Назарова, к.е.н.,

*докторант науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН
України, м.Харків*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 85

В.І. Невмержицький, к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

М.Б. Гецілевич

Вінницький кооперативний інститут

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ГОСПОДАРЮВАННЯ..... 88

М.В. Ніколайчук, к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ
ПЕРЕВАГ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ..... 91

Л.Б. Ольшевский, к.э.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ИМПОРТ ИНСТИТУТОВ КАК СИСТЕМНОЕ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ
ИЗМЕНЕНИЕ..... 94

Ю.Ю. Павлюк <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	98
О.Ю. Поліщук, к.е.н. <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
СТРУКТУРНІ ЗРУШЕННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ ЕКОНОМІКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	101
О.О. Прутська, д. е. н., Н.В. Яремчук <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ІННОВАЦІЇ ТА ЇХ ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗЕРНОПРОДУКТОВОМУ ПІДКОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	103
Т.Ю. Прутська <i>Хмельницький національний університет</i>	
ІНВЕСТИЦІЇ У ВІДТВОРЕННІ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВ ВІННИЧЧИНИ.....	106
Л.М. Римарева, І.Є. Матвєєва <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
РЕФОРМУВАННЯ КООПЕРАТИВНОГО РУХУ УКРАЇНИ: ДЕЖАВІЮ АБО НОВІ СКЛАДОВІ РОЗВИТКУ.....	109
Н.В. Семенюк <i>ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»</i>	
МОЖЛИВІ ВАРІАНТИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПОСТАЧАННЯ ЕНЕРГОНОСІВ ДО УКРАЇНИ	112
Daria Seroglina, postgraduate student, <i>Kharkiv National Academy of Municipal Economy</i>	
REFORMING OF LOCAL GOVERNMENT BODIES IN CITIES OF UKRAINE ON THE BASIS OF CITY LOGISTICS PRINCIPLES.....	115
Л.П. Спєнюк <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ... ..	117
О. П. Скорук, к.е.н., А. В. Слюсаренко <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЦТВА БІОДИЗЕЛЮ В УКРАЇНІ.....	121
О.П. Скорук, к.е.н., В.Е. Тищенко <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА І ВИКОРИСТАННЯ БУТАНОЛУ В УКРАЇНІ... ..	123
Ю.В. Ставська, Н.В. Яремчук <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАКОНОМІРНІСТЬ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО СУСПІЛЬСТВА.....	125
Ю.В. Ставська, Н.В. Яремчук <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАКОНОМІРНІСТЬ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО СУСПІЛЬСТВА.....	128
Ю.В. Суєденко, А.О. Навроцький <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i>	
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА МАКРО РІВНІ В ГАЛУЗІ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	131
В. І. Голосейчук, к.е.н., Ю.В. Алєскєрова, к.е.н. <i>Вінницький національний аграрний університет</i>	
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО ПОДІЛУ ПРАЦІ.....	133

розвитку біопаливної індустрії сприяє такий економічний чинник, як швидке зростання світових цін на нафту. Напрямок вирішення цих глобальних проблем є заміни традиційного моторного палива біопаливом. На цей час біодизель та біоетанол являються головними продуктами біопаливної індустрії, але вже розробляються інші підходи до використання рослинної біомаси. Наступним кандидатом на біопаливо майбутнього є біобутанол, який отримують з рослинної сировини шляхом ферментації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та загально-методологічні проблеми розвитку та використання біобутанолу знайшли відображення у працях вітчизняних і зарубіжних вчених, зокрема С. Мочерного, Л. Пруссової, Ф. Котлера, А. Маршалла, П. Семуельсона, К. Макконнелла, В.Г. Андрійчука, А.О. Бабича, В.І. Бойка, В.В. Вітвіцького, П.І. Гайдучього, В.М. Гейця, В.П. Галушки, М.В. Зубця, П. Кириленка, П.Т. Саблука, О.В. Крисального, М.Я. Дем'яненка, С.М. Кваші, М.Й. Маліка, В.Я. Месель – Веселяка, Б.Я. Панасюка, В.П. Ситника, М.В. Роїка, С.П. Циганкова, В.С. Цикова, О.М. Шпичака, С.М. Чмиря, В.В. Юрчишина та інших українських вчених.

Цілі роботи дослідити перспективи виробництва біобутанолу та визначити напрямки подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу. Бутанол представляє собою спирт (безбарвна рідина з характерним запахом сивушного масла) з чотирма атомами вуглецю ($C_4H_{10}O$). Крім бутанолу, сімейство спиртів включає метанол (1 атом вуглецю - CH_3OH), етанол (2 атома вуглецю - C_2H_5OH) і пропанол (3 атома вуглецю - C_3H_7OH). Під терміном «біобутанол» розуміється бутиловий спирт (бутанол), отриманий з рослинної сировини.

Наразі біобутанол рекламують як один з прогресивних видів поновлюваного палива. Промислове виробництво бутанолу почалося у 1916 році. Тоді використовували метод ферментації АБЕ (ацетон, бутанол, етанол) із застосуванням бактерії *Clostridia acetobutylicum* [5].

Нині бутанол – це перш за все промисловий розчинник. Світовий ринок цього продукту оцінюється в 350 млн галонів на рік, з яких 220 млн припадає на частку США. Наразі бутанол добувають з нафти гідролізом галогеналканів або гідролізом і гідратацією алкенів.

Компанії Dupont і British Petroleum об'єднали свої зусилля для удосконалення технології виробництва біобутанолу, спрямованої на підвищення економічної ефективності промислового виробництва бутанолу до 2010 року [4].

Бутанол застосовують як розчинник у лакофарбовій промисловості, у виробництві смол і пластифікаторів, у синтезі багатьох органічних сполук. Він може слугувати як компонент до традиційних палив або як самостійне паливо для транспортних засобів.

Бутанол, вироблений з біомаси, називають біобутанолом, хоча він має абсолютно ті самі характеристики, що й бутанол, отриманий з нафти (хімічної сировини). Сировиною для виробництва можуть бути цукрова тростина, буряки, кукурудза, пшениця, маніока, а в майбутньому й целюлоза.

Бутанол може замінювати бензин як паливо навіть більшою мірою, ніж етанол, завдяки своїм фізичним властивостям, економічності, безпеці, а також через те, що його використання не потребує перероблення двигуна автомобіля.

Бутанол можна змішувати з бензином у вищих пропорціях порівняно з етанолом і використовувати в автомобілях без переобладнання двигунів [1].

Наразі у зв'язку з виникненням нових економічних технологій виробництва біобутанолу, отримуваний із зерна бутанол привертає все більше уваги фахівців для

вистосування його як палива. І цілком можливо, що в найближчі 10–15 років етанол втратить пальму першості.

Порівняно з етанолом, бутанол має ряд переваг. Бутанол містить на 25% більше енергії порівняно з етанолом, є безпечнішим у використанні. Бутанол – набагато менш агресивна речовина, ніж етанол. Бутанолом можна повністю замінювати бензин, тоді як етанол використовують лише як добавку до бензину. Під час горіння бутанолу не утворюється оксидів сірки або азоту, що сприяє захисту довкілля. Крім цього, потужності з виробництва етанолу, що існують, можуть бути модернізовані під виробництво біобутанол [5].

Споживання бутанолу у світ і 2007 року становило 2,5 млн тонн. З них 46% припало на країни Азії, 24% – на Америку, 20% – на Європу. Прогнозований обсяг споживання на 2012 р. – 4,0 млн тонн [3].

Загалом у Європі та США виробничі потужності й попит є збалансованими, будівництво значних за обсягом нових потужностей не планують. Очікується збільшення попиту на бутанол, отже, зростання обсягів його імпорту.

Висновок. Бутанол як вторинне паливо має широку перспективу використання на транспорті. Дослідження по використанню біобутанолу тривають останні роки в різних країнах. Необхідно проводити їх і в Україні. Постають питання вивчення фізико-хімічних властивостей сумішей біобутанолу з бензином, що можуть впливати на показники робочого процесу двигуна, техніко-економічні, енергетичні та екологічні показники сумішей палива другого покоління. Визначення цих показників та напрямків їх покращення, а також подальші дослідження дадуть можливість використання біобутанолу як альтернативного виду палива для двигунів внутрішнього згорання.

Література:

1. Дебаков В.А. Биотопливо// Биотехнология. - 2010. - №2. - С. 3-10.
2. Назаренко А.В. Біопаливний потенціал України на світовому ринку сільськогосподарської продукції // Економіка АПК . - 2010. - № 1. - 17-21.
3. <http://www.bioethanol.ru>
4. <http://www.cbio.gu/> по матеріалам компанії DuPont
5. <http://www.oilru.com>

Ю.В. Ставська, Н.В. Яремчук

Вінницький національний аграрний університет

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАКОНОМІРНІСТЬ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО СУСПІЛЬСТВА

У контексті поглиблення міжнародних відносин глобалізація є невід'ємним фактором економічних відносин, що призводить до стрімкого розвитку усіх сфер її діяльності, а саме: підвищення продуктивності праці, посилення конкуренції, зростання обсягів виробництва тощо.

Ключові слова: глобалізація, економіка, сільське господарство, фактори глобалізації.

Постановка завдання. Дослідити сучасний стан глобалізації розвитку світового суспільства, зокрема сільського господарства, що є актуальним в процесі входження України до Європейського співтовариства та укріплення власних позицій у Світовій організації торгівлі.

Ціллю статті є виявлення мети, призначення та основних факторів глобалізації

світового суспільства.

Основний матеріал дослідження. Процес глобалізації здійснюється переважно для добробуту країн, що розвиваються динамічно і є економічно міцними. Поняття глобалізації виникло на рубежі 60-70-х років минулого століття.

При глобалізації світової економіки ціни майже на всі товари в різних країнах світу будуть вирівняні (Росія - Україна - США - Європа) й буде спрощено процес переміщення капіталу.

Глобалізація економіки світу призвела до того, що за останні 25 років глобальний дохід країн зріс удвічі, обсяги світової торгівлі - утричі, прямі закордонні інвестиції - у п'ять разів. Глобалізація високих технологій, виробництва, споживання, фінансування, кредитування веде до зростання обсягів виробництва, посилення стимулюючої конкуренції, зниження цін, підвищення продуктивності праці.

Основними факторами глобалізації є:

1. Економічний фактор як результат концентрації й централізації капіталу, зростання великих компаній і фінансових груп, які в процесі діяльності долають національні межі, завойовуючи світовий економічний простір.

2. Політичний фактор - державні кордони поступово втрачають своє значення, стають прозорішими, дають змогу для вільного пересування.

3. Міжнародний фактор - як складова глобалізації, що прийнята Європейським пактом, основу якого становить свобода руху товарів, людей, послуг і капіталу.

4. Технічний фактор - завдяки сучасній транспортній мережі та засобам зв'язку сиріє швидкому поширенню ідей, товарів, фінансових ресурсів.

5. Суспільний фактор - послаблення традицій, соціальних зв'язків і звичаїв, сприяє мобільності людей в географічному, духовному й емоціональному розумінні слова. [2, С31]

Проте, в умовах поширення глобалізації й досі не створено жодної успішної моделі подолання голоду, від якого потерпає не менше шостої частини людства. Це добре усвідомлює міжнародна спільнота, яка в 1996 році обговорювала проблеми забезпечення людства продовольством на спеціальній міжнародній конференції "Food Summit" в Римі, де прийнято Римську Декларацію Продовольчої Безпеки Світу. [3, С45]

З огляду на глобальні тенденції світового розвитку та сільського господарства зокрема, а також необхідність задоволення потреб людини в продуктах харчування у всіх регіонах планети, представники 76 фермерських організацій 53 країн світу сформулювали низку положень, суть яких в умовах глобалізації зводиться до такого:

- співпраця фермерів, урядів, виробників засобів виробництва і продовольчих товарів, науковців і споживачів;

- сільське господарство може зробити унікальний внесок для стабілізації спільноти через сталий розвиток виробництва сировинних ресурсів відповідно до потреб прискореного збільшення населення світу;

- ефективне використання сучасних технологій виробництва й розробка нових на базі застосування біологічного контролю бур'янів і шкідників рослин та тварин, що особливо важливо для сільського господарства бідних країн;

- забезпечення доступу всіх фермерів, у тому числі бідних і дрібних, до фізичних, фінансових та технологічних ресурсів;

- забезпечення урядами всіх країн стабільної макроекономічної, правової й аграрної політики для підтримки фермерства з метою подальшого піднесення сільськогосподарського виробництва і планування його діяльності на тривалий час.

Сучасні процеси глобалізації характеризуються такими основними ознаками:

1. Реальна інтеграція економічних процесів країн на регіональному або глобальному рівні внаслідок дій міждержавних угод і транснаціональних компаній.

2. Формування глобальних проблем у сферах забезпечення продовольством, енергетики, демографії, екології, поширення ядерної та звичайної зброї, нерівномірність економічного розвитку регіонів планети тощо, які можна розв'язувати тільки за умови об'єднання зусиль міжнародної спільноти.

3. Стрімкий розвиток міжнародної торгівлі, який поєднує економіки країн, що раніше ніколи не торгували між собою.

4. Посилення процесів міжнародного поділу праці при одночасному поширенні інтенсивних технологій у процесі об'єднання окремих частин народногосподарських комплексів різних країн, задіяних у створенні кінцевого продукту.

5. Формування міжнародної транспортної мережі на світовому океані та материках при створенні на територіях останніх так званих "транспортних коридорів" для переміщення товарів і вантажів, що особливо важливо для України, яка знаходиться на перетині транспортних шляхів Західна Європа - Схід і Північна Європа - Південь.

6. Розвиток мережі кабельного та супутникових систем зв'язку, що забезпечило формування міжнародного інформаційного простору не тільки у сфері швидкого обміну інформацією, а й об'єднання через систему телесбачення культур різних народів, що полегшує порозуміння людей з різними поглядами.

7. Формування світової банківської мережі та прискорення фінансових розрахунків між країнами, фірмами, що пришвидшує обіг капіталу, створюючи нові можливості для його нарощування.

8. Підтримка міжнародними установами, включаючи ООН, принципів, правил і форм створення міжнародного ринку праці при забезпеченні прав людини на працю, зумовлених посиленням міграції населення бідних країн до країн "золотого мільярда".

9. Зміна ролі держави як формуютьовальної основи національних економік.

10. Встановлення єдиних стандартів на сировину, продовольчу продукцію, бухгалтерський облік, інтелектуальну власність тощо. [1.С.23]

Висновок. Глобалізація нині охоплює всі види діяльності людини не тільки у сфері поступового формування єдиного всесвітнього народногосподарського комплексу, включаючи й сільське господарство, але і у сфері фінансових інституцій, інтелектуальної діяльності людини, сервісні, культурні, комунікаційні послуги тощо.

Література:

1. Білоус О.Г., Власов В.І. Розвиток процесів глобалізації в постіндустріальну епоху. – К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2007. – 54с.

2. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник/В.П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, В.І. Артиш, О.В. Данілочкіна, О.А.Ковтун. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2009. – 348с.

3. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: навч. посіб. – Вид. 2 - ге, перероб. і допов. – К.: КНЕУ, 2001. – 340с.